

Nieuwsbrief nr.3, maart 2018

Mededelingen:

- Helaas hebben we vernomen dat ons lid Mevr. Maria Vissers-Wijgergangs is overleden. Ze had de memorabele leeftijd van 100 jaar. We condoleren alle nabestaanden.
- Donderdag **29 maart a.s** is de algemene ledenavond. Het bestuur hoopt jullie om 20.00 uur in de heemkamer te mogen begroeten. De agenda en het jaarverslag zijn al verzonden. De (nieuwe) statuten liggen ter inzage in de heemkamer. Mocht u vooraf al agendapunten of andere zaken willen doorgeven dan graag een mailtje naar secretariaat@dewojstap.nl
- Waterschap Aa en Maas (her-)start een klankbordgroep voor het bedenken van inrichtingsmaatregelen voor het herstel van de natte natuurelke kasteel Heeswijk. Ze werken samen met Brabants Landschap om de verdroging van het gebied tegen te gaan. Graag betrekken ze op voorhand diverse belanghebbenden. Is er iemand die namens de Wojstap zitting wil nemen in deze klankbordgroep? We vernemen het graag via het secretariaat.
- Kees Kempnaars uit 's-Hertogenbosch kreeg uit een nalatenschap zakken vol 8mm filmpjes, "professioneel" gemaakt door een amateur. Daarbij een kleurenfilmpje uit 1968 van de intocht van de Sint met Harmonie in Heeswijk. Kees schonk het op zijn beurt aan de Wojstap. Als het gedigitaliseerd is zal het vertoond kunnen worden in de heemkamer.

De nieuwe leden bladeren in het welkomstgeschenk *Terugbladeren*

(foto's: AJ)

- 30 januari j.l kwamen een aantal (vrij) nieuwe leden op uitnodiging naar de heemkamer. Namens het bestuur vertelden Bart van Schijndel, Fred Lennings en Elle Klop het een en ander over de HKK en haar activiteiten. De leden vertelden over hun interesses/verwachtingen. Het was een zinvol en gezellig samenzijn.
- 15-2- 2018 gaf Arnoud-Jan Bijsterveld een lezing over de pastoors in Noord-Brabant tussen 1400-1570.

In 1559 behoorden we tot het bisdom Luik dat liep van de Maas als grens tot aan Bouillon in België.

Deze avond kwamen echter alleen aan bod de drie dekenaten van dit bisdom namelijk: Luijk, Woensel en Hilvarenbeek. Heeswijk-Dinther behoorde tot het dekenaat Woensel. Arnoud Jan Bijsterveld heeft alleen de periode 1400-1570 onderzocht en nam 1200 van de 3.000 pastoors onder de loep. Er waren destijds 2 soorten pastoors: pastoors die niet in de parochie werkzaam waren, maar hiervoor plaatsvervangers aanstelden. Deze laatsten huurden die parochie als waarnemer. Zij kregen nauwelijks opleiding, maar werden dat uiteindelijk door hun werkervaring. De echte pastoors hadden soms meerdere parochies onder hun hoede en bekleeden elders andere functies en studeerden bijvoorbeeld.

In 1179 werd het celibaat ingevoerd. Het kwam echter regelmatig voor dat pastoors met een vrouw samenleefden en zelfs kinderen hadden. Die kinderen kregen ook de naam van de pastoor en werden in het gewone leven opgenomen, zelfs vaak met iets meer status. De parochianen hadden daar meestal weinig moeite mee. Toen een keer de schepenen (gemeentebestuurders) een pastoor wilden wegsturen wegens zijn verboden samenleving hielden de parochianen dit tegen, omdat ze erg te spreken waren over de sacramenten die hij bediende vooral natuurlijk die van de doop en stervensbegeleiding, want daarmee bleef men de kans behouden om in de hemel te komen. Vanaf de 15^e eeuw hield zich men beter aan de regel van het celibaat. Heeswijk werd altijd door de Norbertijnen bediend, terwijl de pastoors van Dinther vanaf 1421 door het kapittel van de St. Jan werden aangewezen (voorheen door dat van Maastricht).

's-Hertogenbosch werd indertijd wel klein Rome genoemd, omdat 1 op 15 inwoners tot de geestelijkheid behoorde.

Een belangrijke en invloedrijke priester was de pastoor van Schijndel: Willem van Enckenvoirt (1464-1534). Hij was van meerdere parochies pastoor, maar bekleedde die functie dus niet. Hij werd kanunnik en zat bij de Romeinse Curie. Hij was o.a. ook bisschop van Utrecht.

Hij had hierdoor een groot inkomen, maar schonk een deel van zijn geld ook aan familieleden, die daardoor bijvoorbeeld konden studeren.

Kardinaal van Enckenvoirt was in Rome toen Adriaan F. Boeyens in 1522, terwijl hij in Spanje was verbonden aan het hof van keizer Karel V, tot paus Adrianus VI werd benoemd. Adrianus VI is de enige Nederlandse paus tot nu toe.

Arnoud Jan Bijsterveld gaf een boeiende, duidelijke lezing voor de ongeveer 45 bezoekers.

(tekst en foto's: Peter Kriele)

- data om alvast te noteren

Woensdag **25-04-2018**: lezing "**Wonderen in het Zonlicht**" door radioloog Hans van de Broek.
(over de raakvlakken tussen religie, geneeskunde en de vele mirakels zoals die bekend zijn uit de periode 1330 tot 1780)

Woensdag **26-09-2018**: lezing "**Mottenburchten**" door Bas Aarts

Donderdag **22-11-2018**: lezing "**Heidense herkomst van Kerst- en Carnavalsgebruiken**" door Ton Spamer.

Hierover ontvangt u later meer gedetailleerde gegevens.

Heemkamer is elke woensdagmiddag open van 14.00 uur tot 16.00 uur.

Graag tot ziens in de Heemkamer.